

Schriftelijke vragen van de fracties Water Natuurlijk en Natuurterreinen aan het Dagelijks Bestuur van waterschap Brabantse Delta betreffende de Droogte-aanpak in de zomer van 2019

Op basis van artikel 60 van het Reglement van Orde. 16 augustus 2019.

Droogte ook dit jaar een probleem. Gevolgen grondwateronttrekking voor natuur stevig onderschat. Brabantse Delta zet de goede droogte-aanpak van 2018 niet voort.

Geachte leden van het Dagelijks Bestuur,

Ook dit jaar hebben we in het gebied van waterschap Brabantse Delta weer te kampen met flinke droogte en de daarmee gepaard gaande watertekorten. De warmere zomers (door de klimaatverandering), de daarmee samenhangende grotere verdamping van water en te geringe neerslag zijn daar de oorzaken van. Wat niet heeft bijgedragen is dat de tekorten die zijn opgelopen in 2018, afgelopen winter '18-'19 niet zijn aangevuld.

In 2018 heeft Brabantse Delta een zorgvuldige aanpak opgezet: een droogte-overleg werd gestart, waar met alle relevante partners, waaronder alle terreinbeherende natuurorganisaties (TBO's), maar ook het drinkwaterbedrijf, ZLTO, HSV's en zelfs met Vlaamse organisaties structureel overleg is gevoerd. De vinger is aan de pols gehouden en er is ingegrepen waar nodig en/of waar mogelijk. Dat ziet er zomer 2019 heel anders uit. Weliswaar is de droogte dit jaar iets minder nijpend, het is nog altijd structureel veel te droog (per 12 aug '19 is dat -50 tot -100 mm t.o.v. de mediaan, oftewel 50% tot 100% minder dan normaal; bron KNMI-daggrafiek 12/8/'19). Water Natuurlijk is zeer bezorgd hierover en heeft de volgende vragen n.a.v. de aanpak die deze zomer is gevolgd:

1. Waarom heeft Brabantse Delta het 'droogte-overleg' van 2018 niet voortgezet? Dit werd als zeer functioneel ervaren, maar wordt - zeker door de TBO's - erg gemist dit jaar.
2. Hoe zet Brabantse Delta de aanbevelingen uit de droogte-evaluatie dec '18 om naar de praktijk? M.n. als het gaat om buffering van water door alle betrokkenen?
3. Water Natuurlijk en Natuurterreinen krijgen berichten van de TBO's dat bepaalde natuurgebieden lijden aan een flink grondwatertekort en behoorlijke schade aan de biodiversiteit oplopen;
 - Het Padvindervan (Pannenhoef-Brabants Landschap) is dit jaar opnieuw volledig drooggevallen. Dit nadat er door Brabantse Delta en partners jarenlang is gewerkt aan en geïnvesteerd in een herinrichting van het gebied Turfvaart-Bijloop, waar dit ven onderdeel van uitmaakt.
 - De vennen op de Castelreesche Heide/gebied van het Merkske (gebied Staatsbosbeheer) staan droog of zo goed als droog. Reden is ook hier niet alleen te weinig regenwater, maar vooral ook een veel te laag grondwaterpeil.

Kent het DB deze situaties? En wat gaat BD hieraan doen? Is het DB bereid ommet de TBO's in overleg te treden en gezamenlijk te bekijken welke maatregelen wenselijk en mogelijk zijn?

4. Waarom worden er geen onttrekkingsverboden van grondwater ingevoerd? De hoeveelheid grondwater dat wordt onttrokken stijgt immers nog steeds fors.
5. Hoe blijft het DB niet alleen op de hoogte van de behoefte van agrariërs, maar ook van andere belanghebbenden?
6. Het valt Water Natuurlijk en Natuurterreinen op dat er goed gekeken wordt naar beschikbaarheid van oppervlaktewater voor beregening. Er wordt echter nauwelijks aandacht besteed aan beschikbaarheid van voldoende grondwater. Dit terwijl we in verschillende artikelen kunnen lezen dat droogtebestrijding juist bij het vasthouden en weer bufferen van grondwater is gebaat.
 - Zie artikel Natuurmonumenten in Brabants dagblad 16 juli '19: <https://www.bd.nl/opinie/grondwater-is-niet-onuitputtelijk~a35db143/>
 - Zie ook het artikel uit Vlaanderen in Knack 2 aug. '19, dat met de ProWater-partners is opgesteld (saillant gegeven is dat Brabantse Delta één van deze partners is): https://www.knack.be/nieuws/belgie/spaarzaam-zijn-met-water-is-goed-maar-het-herstellen-van-de-grondwateraanvulling-is-beter/article-opinion-1493353.html?cookie_check=1565896474

Is het DB het met Water Natuurlijk en Natuurterreinen eens dat er een structureel plan opgesteld moet worden om het grondwaterpeil aan te vullen, water te gaan bufferen waar dat kan en de sponswerking van de bodem te verbeteren? Zo ja, is hier al mee gestart en hoe staat het met de uitvoering hiervan? En wat krijgt het AB hiervan te zien?

7. In 2018 is het hele AB vanaf het begin van de zomer (begin juli) ACTIEF geïnformeerd over voortgang en aanpak van de droogte. Vanaf de instelling van de eerste onttrekkingsverboden af, over de vorderingen van het droogte-overleg, etc. Dit werd zeer gewaardeerd, maar ook als noodzakelijk beschouwd. Dit is immers van majeur belang voor de rol en de verantwoordelijkheid van het AB.

Waarom heeft het DB ervoor gekozen om in 2019 dit niet te herhalen, of pas vanaf 23 juli te gaan doen, toen we in de allerheetste dagen ooit in NL waren terecht gekomen? Een droogtesituatie die iedereen weken van te voren kon zien aankomen. Waarom is er ook op dit punt van communicatie geen voortgang gegeven aan de goede lijn uit 2018?

8. Verder lezen wij dat Vitens in oost NL meer grondwater heeft opgepompt dan vergund was.

Kunt u aangeven hoe dit bij Brabant Water in ons waterschapsgebied verloopt?

En wat betekent de voorgenomen nieuwe winning van grondwater door Brabant Water in de omgeving van Kruisland voor de verdrogingsproblematiek?

Namens de fractie Water Natuurlijk:

Wieke Bonthuis, Karin van den Berg

Namens de fractie Natuurterreinen:

Peter von Meijenfeldt

